

Meedoen allochtone jeugd door sport Stand van zaken per 1 juni 2007

In opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Madeleine Frelie, Saskia Nuijten, Koen Breedveld

© *W.J.H. Mulier Instituut*
's-Hertogenbosch, juni 2007

*W.J.H. Mulier Instituut
Centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek*

*Postbus 188
5201 AD 's-Hertogenbosch*

*t 073-6126401
f 073-6126413
e info@mulierinstituut.nl
i www.mulierinstituut.nl*

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
2. Algemene achtergrond	9
2.1 Overheidsbeleid	9
2.2 Ontwikkelingen en achtergronden	9
2.3 Verschillen in sportdeelname en lidmaatschap sportverenigingen	10
3. Bonden	13
3.1 Activiteiten en doelstellingen	13
3.2 Werving en selectie verenigingen	14
4. Gemeenten	17
4.1 Activiteiten en doelstellingen	17
4.2 Opzet nulmetingen	17
4.3 Uitkomsten	19
5. Conclusie	21
Literatuurlijst	25
Bijlage 1 Projectbeschrijving en nulmeting bonden	27
Bijlage 2 Totaal overzicht bonden	37
Bijlage 3 Projectbeschrijving en nulmeting gemeenten	41

Samenvatting

In 2006 is het programma “Meedoen allochtone jeugd door sport (Majs)” gestart. Doelstellingen van dit programma zijn ten eerste het inlopen van de achterstand van sportdeelname onder allochtone jeugd (70% resp. 85%), ten tweede het bevorderen van volwaardig burgerschap en participatie van allochtone jongeren (preventie) en ten derde het voorkomen van uitval en / of het bewerkstelligen van reïntegratie van allochtone jongeren met behulp van sport.

Het programma wordt uitgevoerd door negen sportbonden en elf gemeenten. Het W.J.H. Mulier Instituut (MI) neemt de monitoring ten aanzien van doelstelling één en twee (sportdeelname en preventie) van het programma voor haar rekening.

Op het moment van samenstellen van deze rapportage hadden de bonden 509 verenigingen geselecteerd om aan het programma mee te doen (500 was de doelstelling). Het aantal verenigingen waarmee concrete afspraken zijn gemaakt, bedraagt thans 192. Dat nog niet met alle geselecteerde verenigingen afspraken zijn gemaakt, is deels een bewuste keuze om de programma's geleidelijk te laten aanvangen. Deels ook blijkt dat het in gang zetten van het programma de nodige tijd behoeft. Vier van de negen betrokken bonden hebben thans (voorlopige) cijfers aangeleverd over het aantal allochtone leden bij de bij hen aangesloten verenigingen.

De gemeenten verrichten ondersteunende taken bij de activiteiten die door de bonden in de betreffende gemeenten worden ontplooid en ontplooiën voorts eigen (sportstimulerings-) activiteiten. Alle gemeenten hebben hiertoe doelstellingen geformuleerd en cijfermateriaal aangedragen aan de hand waarvan kan worden vastgesteld in welke mate deze doelstellingen ook daadwerkelijk worden bereikt. De thans bij gemeenten beschikbare cijfers laten zien dat bij alle gemeenten de sportdeelname bij de allochtone jeugd lager is dan bij de autochtone jeugd. Uitsplitsingen naar sekse geven aan dat vooral allochtone meisjes achterblijven in hun sportdeelname. Verschillen tussen autochtone en allochtone jeugd zijn bij het lidmaatschap van sportverenigingen groter dan bij de sportdeelname sec.

Zowel de betrokken bonden als de betrokken gemeenten hebben zich eraan gecommitteerd om in 2008 en 2010 nieuwe peilingen te verrichten. Op basis van die peilingen kan worden bepaald in welke mate bonden en gemeenten erin zijn geslaagd om hun doelstellingen te realiseren.

1. Inleiding

Doelstelling programma

Als onderdeel van de uitvoering van de nota Tijd voor Sport is in 2006 het programma “Meedoen allochtone jeugd door sport (Majs)” gestart. Doelstellingen van dit programma zijn:

1. Sportdeelname: het inlopen van de achterstand in sportdeelname van allochtone jeugd, voornamelijk de sportdeelname in georganiseerd verband;
2. Preventie: het begeleiden van kwetsbare jongeren, het bevorderen van volwaardig burgerschap en participatie van allochtone jongeren, het tegengaan van sociaal isolement en het voorkomen van overlast en probleemgedrag;
3. Zorg: het voorkomen van uitval van allochtone jongeren en/ of het bewerkstelligen van reïntegratie met behulp van sport.

In aanvulling op deze doelstellingen zijn verder nog specifieke thema's benoemd.

Ten aanzien van doelstelling 1 (sportdeelname) zijn dat: het aanleren van een sportattitude, het deelnemen aan sportorganisaties (vrijwilligerswerk o.a., ‘door jongeren én hun ouders’) en het wegnemen van belemmeringen voor deelname aan sportorganisaties. Ten aanzien van doelstelling 2 (preventie) zijn dat: het aanleren c.q. overdragen van houdingen die in het sociale verkeer van belang zijn, zoals normen en waarden, respect en tolerantie, sociale vaardigheden, zelfvertrouwen en weerbaarheid. Ten aanzien van doelstelling 3 (zorg) gaat het om het leren omgaan met regels, zelfdiscipline et cetera. Doelgroep van het programma Majs is de niet-westerse allochtone jeugd (4-23 jaar). Bij sportdeelname is er specifieke aandacht voor islamitische en hindoestaanse meisjes.

Uitvoering

Voor de realisatie van deze doelstellingen heeft de rijksoverheid in de eerste helft van 2006 convenanten gesloten met negen sportbonden en elf gemeenten.

De *sportbonden* hebben toegezegd zich in te zetten voor de toename van sportdeelname onder de allochtone jeugd (van 70% naar 85%). Sportbonden streven ernaar om de allochtone jeugd lid te maken van sportverenigingen en sportscholen in hun tak van sport, maar ontplooiën in samenwerking met gemeenten ook andere activiteiten. De negen betrokken sportbonden hebben toegezegd 500 sportverenigingen en -scholen bij het programma te betrekken voor de realisatie van doelstellingen één en twee van het programma en 50 voor doelstelling drie.

Ook de *gemeenten* zetten zich in voor de toename van de sportdeelname onder de allochtone jeugd in het algemeen (van 70% naar 85%) en de sportdeelname in georganiseerd verband in het bijzonder. Sportbonden en gemeenten ondersteunen elkaar in elkaars activiteiten.

Monitoring

De afspraken met bonden en gemeenten zijn gemaakt voor een periode van vijf jaar.

Afgesproken is dat jaarlijks de beoogde inspanningen en resultaten zullen worden gemonitord, en dat op gezette tijden (gesproken wordt van een nulmeting in 2006, een midterm review in 2008 en een eindmeting in 2010) de sportdeelname van de allochtone jeugd zal worden gemeten.

Aan het W.J.H. Mulier Instituut (MI) is opdracht gegeven om handen en voeten te geven aan de monitoring van doelstelling één en twee (sportdeelname en preventie).

Deze eerste stand van zaken heeft alleen betrekking op doelstelling één, het onderdeel sportdeelname. In latere rapporten zal ook aandacht worden besteed aan doelstelling twee, en aan bijvoorbeeld de betrokkenheid van jonge allochtonen (en hun ouders) bij vrijwilligerswerk.

Met bonden is afgesproken dat zij overzichten aanleveren van het aantal verenigingen met wie zij contractuele afspraken zijn aangegaan. In totaal zouden 500 verenigingen bij de plannen betrokken moeten worden. Aan verenigingen is gevraagd inzicht te bieden aan de bonden over de samenstelling van hun ledenbestand naar sekse, leeftijd en etniciteit. Over de wijze waarop dit diende te gebeuren heeft het MI suggesties gedaan aan de bonden. Aan de bonden is vervolgens gevraagd om de gegevens van de bij hen aangesloten verenigingen te integreren tot één overkoepelend overzicht per bond. De thans door de bonden verstrekte gegevens zijn door het MI verwerkt in bijlage 2 van dit rapport.

Met gemeenten is afgesproken dat zij voor de nulmeting gebruik kunnen maken van bestaande (recente) rapportages over de sportdeelname. Het MI heeft deze rapportages opgevraagd en de uitkomsten vergeleken. Er is voor deze nulmeting geen secundaire analyse gepleegd op de betreffende databestanden. Voor gemeenten die niet over een nulmeting beschikten en voor de geplande metingen in 2008 en in 2010 heeft het MI een suggestie gedaan aan gemeenten voor de inrichting van hun onderzoeken.

Het MI verzamelt voor de evaluatie niet zelf gegevens over de sportdeelname. Als benchmark voor en toevoeging op de gegevens zoals verstrekt door gemeenten en bonden zijn in 2006 door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) gegevens verzameld over de sportdeelname van de allochtone jeugd, en over het beweeggedrag van (jong) volwassenen en de deelname van (jong) volwassenen aan sport en aan sportvrijwilligerswerk bij (hun) sportverenigingen. De eerste gegevens uit deze meting worden in de tweede helft van 2007 verwacht en zullen worden opgenomen in vervolgrapportages.

Tot slot is in het kader van de monitoringactiviteiten van het MI nog voorzien in een (beperkte, deels kwalitatieve) monitoring van andere aspecten van het programma dan de deelname aan (georganiseerde) sport. Dit deel van de monitoring zal later nog vorm krijgen en maakt geen deel uit van deze nulmeting.

Opzet van de rapportage

Deze nulmeting bevat vijf onderdelen:

- algemeen overzicht sportdeelname en lidmaatschap van sportverenigingen (hoofdstuk 2);
- stand van zaken wat betreft de sportbonden (hoofdstuk 3);
- stand van zaken wat betreft de gemeenten (hoofdstuk 4);
- conclusie, zowel ten aanzien van de inhoudelijke uitkomsten van de nulmeting als ten aanzien van de kwaliteit van de thans beschikbare gegevens (hoofdstuk 5);
- bijlage, met additionele informatie op het niveau van de individuele bonden en gemeenten.

2. Algemene achtergrond

2.1 Overheidsbeleid

De overheid streeft ernaar dat niet-westerse allochtonen gelijkwaardig participeren op sociaal-economisch terrein en dat zij voldoende sociaal-culturele binding opbouwen met de Nederlandse samenleving (Lieshout, 2007). Op sociaal-economisch terrein hebben etnische minderheden een achterstand (Dagevos & Bierings, 2005). De binding tussen autochtone en niet-westerse allochtone bevolking kan ook verbeterd worden (Lieshout, 2007; Beekhoven & Dagevos, 2005). In de jaarnota integratie 2006 wordt er nadruk gelegd op een meer bindend en verbindend beleid bij integratie van etnische minderheden. De nota Tijd voor Sport (2005) noemt sport als middel om mensen te binden. Dit past binnen het algemene integratiebeleid. Sport kan het integratiebeleid ondersteunen omdat hierbij mensen vanuit diverse belevingswerelden worden verenigd.

Binnen de nota Tijd voor Sport wordt in het programma Majs geld uitgetrokken voor de integratie van niet-westerse allochtone jeugd. Een eerste stap in dit proces is gelijke deelname van diverse groepen aan sport: structurele integratie. Een tweede stap is sociaal-culturele integratie waarbij beeldvorming, respect en acceptatie tot stand komen. In de beleidsnota wordt vervolgens nog een derde stap genoemd: de sociaal affectieve integratie, ofwel de sociale binding met andere groepen. Allochtone jongeren kunnen zich zo meer gebonden voelen met de Nederlandse samenleving. In het programma Majs wordt ook genoemd dat er aan een aantal randvoorwaarden moet zijn voldaan.

In dit hoofdstuk worden eerst de ontwikkelingen en achtergronden van verschillen in sportdeelname van etnische minderheden besproken. Daarna wordt ingegaan op de huidige verschillen in (georganiseerde) sportdeelname.

2.2 Ontwikkelingen en achtergronden

Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (Breedveld, 2006) en dat van Janssens et al. (1999) blijkt dat de (georganiseerde) sportdeelname van niet-westerse allochtone jeugd achterloopt bij die van autochtone jeugd. Alle vier grote niet-westerse allochtone groepen, Marokkanen, Turken, Antillianen en Surinamers lopen achter. In het bijzonder Marokkanen en Turken. Binnen deze bevolkingsgroepen blijven meisjes en vrouwen speciaal achter. Elling (2002) vindt in haar onderzoek naar in- en uitsluiting van etnische groepen dat het verschil in sportdeelname bijna volledig wordt verklaard door het verschil tussen allochtone en autochtone meisjes. Er is volgens Janssens et al. (1999) wel te verwachten dat de verschillen tussen allochtone en autochtone bevolkingsgroepen naar elkaar toe zullen groeien omdat jongere allochtonen meer sporten dan oudere allochtonen.

Een belangrijke verklaring voor de toename in sportdeelname onder jonge allochtonen is volgens Krouwel & Boonstra (2001) het gestegen opleidingsniveau onder jonge allochtonen. Krouwel & Boonstra vinden dat structurele factoren, zoals opleiding en hiermee samenhangend inkomen, een belangrijke rol spelen de sportdeelname naast eventuele culturele factoren zoals

identiteitsvorming en religieuze belemmeringen. Zij en Breedveld (2006) laten zien dat het opleidingsniveau sterk samenhangt met de sportdeelname. Ontwikkelingen op het gebied van opleidingsniveau laten zien dat tweede generatie migranten hoger opgeleid zijn dan eerste generatie migranten. Etnische groepen waarbij veel huwelijksmigranten naar Nederland komen (Turken en Marokkanen) zullen hierdoor langer een groot aandeel eerste generatie migranten bevatten. Turken en Marokkanen blijken ook het laagst opgeleid te zijn van alle groepen niet-westerse allochtonen en vooral Turkse en Marokkaanse meisjes en vrouwen zijn laag opgeleid. Echter, Turkse en Marokkaanse meisjes zijn ook bezig met een inhaalslag op dit gebied. Verder blijken alle vier grote niet-westerse allochtone groepen zich richting het opleidingsniveau van autochtone Nederlanders te bewegen. Verwacht wordt dat door de stijging van het opleidingsniveau van allochtone groepen ook de sportdeelname zal stijgen.

Naast het opleidingsniveau als verklaring voor de sportdeelname wordt inkomen als structureel verklarende factor genoemd (Krouwel & Boonstra, 2001, Breedveld, 2006). Breedveld laat zien dat sportdeelname, en vooral lidmaatschap van een sportclub wordt verklaard door het inkomensniveau. Een laag inkomen kan een financiële barrière vormen om mee te doen aan sport.

Als culturele redenen om minder te sporten noemen Krouwel & Boonstra (2001) het huishouden zien als belangrijkste taak van de vrouw, sport als gevaar zien voor de maagdelijkheid bij meisjes vanaf de puberteit en het niet toegestaan zijn van sporten van islamitische vrouwen in de aanwezigheid van mannen. In het bijzonder Turkse en Marokkaanse vrouwen zullen hierdoor naar verwachting gehinderd blijven worden in hun sportdeelname.

2.3 Verschillen in sportdeelname en lidmaatschap sportverenigingen

Er zijn op dit moment niet zeer recente data beschikbaar wat betreft de sportdeelname van de jeugd van verschillende etnische groepen. In 2006 zijn, ten behoeve van het programma, door het SCP nieuwe gegevens over de sportdeelname van de autochtone en de allochtone jeugd verzameld, maar deze zijn thans nog niet beschikbaar. Toch is het mogelijk om met eerder onderzoek van het SCP een beeld te schetsen (Breedveld, 2006).

Uit het onderzoek Leefsituatie Allochtone Stedelingen uit 2004 (LAS '04) bleek dat er aanzienlijke verschillen waren in sportdeelname van autochtone en allochtone jeugd (15-24 jaar). Onder autochtone jongeren was de sportdeelname 70% terwijl deze onder allochtone jeugd 55% was. Allochtone jongeren hebben hier dus een achterstand in sportdeelname van ongeveer 15%. Turkse, Antilliaanse en Marokkaanse jongeren zijn daarbinnen relatief het minst actief (resp. 48%, 54% en 56%). Surinaamse jongeren zijn binnen de allochtone groep nog het meest actief (63%). Deze cijfers zijn niet uitgesplitst naar sekse. Dit is wel gebeurd voor de totale bevolking van 15 tot 64 jaar. Hieruit blijkt dat vooral allochtone vrouwen achterlopen in hun sportdeelname. De sportdeelname onder allochtone vrouwen is 33% en onder autochtone vrouwen 56%. Een verschil van 23%. Het verschil in sportdeelname van mannen (15-64 jaar) is minder groot. De sportdeelname onder autochtone mannen is 60% en die onder allochtone mannen 45%. Een verschil van 15%. Ook uit een eerder onderzoek, Aanvullend Voorzieningengebruiksonderzoek uit 2003 (AVO '03) blijkt dat de sportdeelname van allochtone jeugd van 6 tot 19 jaar ook achterloop met ongeveer 14%.

Tabel 2.1 Sportdeelname naar etniciteit en sekse, 2004 / 2003 (in procenten)

	2004				2003
	15-24 jaar		15-64 jaar		6-19 jaar
	t	t	m	v	t
autochtoon	70	58	60	56	84
allochtoon	55	39	45	33	70
<i>Turks</i>	48	33	40	26	61
<i>Marokkaans</i>	56	37	44	29	**
<i>Surinaams</i>	63	47	52	43	46
<i>Antilliaans</i>	54	43	49	37	***
Overige westers en niet-westers allochtoon	****	****	****	****	85
Totaal	****	****	****	****	82

Bron: SCP (LAS'04) (AVO'03)

** Turks en Marokkaans niet uitgesplitst

*** Surinaams en Antilliaans niet uitgesplitst

**** Onbekend

Ook wat betreft de verschillen in lidmaatschap van sportverenigingen zijn er geen zeer recente data beschikbaar. Uit het onderzoek LAS '04 en AVO '03 blijkt ook dat allochtone jeugd een achterstand heeft met betrekking tot het percentage dat lid is van een sportvereniging.

Tabel 2.2 Lidmaatschap van sportverenigingen naar etniciteit en sekse, 2004 / 2003 (in procenten)

	2004				2003
	15-24 jaar		15-64 jaar		6-19 jaar
	t	t	m	v	t
autochtoon	50	37	38	35	70
allochtoon	29	18	24	12	53
<i>Turks</i>	24	14	20	8	49
<i>Marokkaans</i>	31	18	23	12	**
<i>Surinaams</i>	34	22	29	15	41
<i>Antilliaans</i>	27	20	26	15	***
Overige westers en niet-westers allochtoon	****	****	****	****	60
Totaal	****	****	****	****	68

Bron: SCP (LAS'04) (AVO'03)

** Turks en Marokkaans niet uitgesplitst

*** Surinaams en Antilliaans niet uitgesplitst

**** Onbekend

De verschillen wat betreft lidmaatschap van een sportvereniging zijn bij autochtone en allochtone jongeren nog groter dan die wat betreft sportdeelname. Is er in de sportdeelname nog een verschil van 15% tussen allochtone en autochtone jongeren, uit tabel 2.2 blijkt dat er bij het percentage lidmaatschap van sportverenigingen nog groter verschil is (21%). Ook hierbij is er geen onderscheid gemaakt tussen meisjes en jongens. Voor de totale bevolking van 15 tot 64 jaar is dit wel gebeurd. Het verschil tussen autochtone en allochtonen is dan het grootst bij de vrouwen (23%). Het verschil is minder groot tussen allochtonen en autochtone mannen (14%). Ook uit het onderzoek AVO '03 blijkt dat het lidmaatschap van een sportvereniging onder de allochtone jeugd van 6 tot 19 jaar achterloopt met ongeveer 17%.

3. Bonden

3.1 Activiteiten en doelstellingen

Aan het programma doen negen bonden mee: Jubo Bond Nederland (JBN), Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU), Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond (KNBSB), Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU), Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie (KNKF), Koninklijk Nederlands Korfbalverbond (KNKV), Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB), Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB), Nederlandse Basketball Bond (NBB). De bonden hebben zich gecommitteerd om 500 verenigingen bij het programma te betrekken.

Activiteiten

De activiteiten van de bonden hebben betrekking op enerzijds verenigingsondersteuning en anderzijds sportstimulering. Verenigingsondersteuning vindt plaats om het aanbod aan te laten sluiten bij de wensen van de doelgroep, activiteiten te kunnen coördineren en kader te scholen in het omgaan en behouden van allochtone leden. Verenigingsondersteuning is daarnaast nodig om samenwerking en kennisoverdracht te stimuleren van deelnemende verenigingen. De KNVB richt zich met name op verenigingsondersteuning.

Bij sportstimulering willen bonden graag aansluiten op activiteiten van de gemeenten. Bonden richten zich ook op activiteiten bij basisscholen en het voortgezet onderwijs, waardoor leerlingen naar sportverenigingen toe worden geleid. Daarnaast zoeken bonden samenwerking met zelforganisaties en andere maatschappelijk instanties om allochtone jeugd en hun ouders te betrekken bij sport. Sportstimuleringsactiviteiten in wijken, zoals toernooien of clinics, worden als middel gebruikt om allochtone jeugd kennis te laten maken met sport.

Enkele bonden stellen middelen ter beschikking (of zoeken samenwerking met het Jeugdsportfonds) om de kosten van sporten voor minder draagkrachtige leden te verminderen en hierdoor de drempel van sporten lager te maken. Lidmaatschappen buiten verenigingen om (KNAU, NBB) zijn tevens een manier om allochtone jeugd aan de sport te binden zonder al te hoge kosten voor de allochtone jeugd.

Doelstellingen

De doelstellingen van de bonden hebben betrekking op drie doelen: het inlopen van de achterstand in sportdeelname, de inzet van sport voor het preventieve jeugdbeleid en de inzet van sport in zorgtrajecten en reïntegratie. Daarnaast zijn er per bond vrij specifieke subdoelen gesteld zoals het verbeteren van het imago van de sport en het stimuleren van de sport in achterstandswijken. Een aantal bonden heeft daarnaast ook als doelstelling de ouders van allochtone jeugd te betrekken bij de vereniging in bijvoorbeeld kaderfuncties binnen de vereniging (KNAU, KNBSB, KNKV, NBB).

Alle bonden formuleren doelstellingen ten aanzien van het aantal sportverenigingen (of sportscholen) die zich gaan inzetten voor de begeleiding van allochtone jeugd. De doelstellingen lopen uiteen van 10 verenigingen (KNBS en KNGU) tot 250 verenigingen (KNVB). Verder hebben bonden een doelstelling gezet voor het aantal verenigingen dat een zorgtraject zal laten draaien. Dit loopt uiteen van 0 verenigingen tot 50 verenigingen (KNVB). Enkele bonden hebben ook doelstellingen wat betreft de stijging van het percentage allochtone leden, of noemen een absoluut aantal leden. Dit loopt uiteen van 1500 nieuwe allochtone leden (NBB) tot 25.000 nieuwe allochtone leden (KNVB).

Veel bonden formuleren ook kwalitatieve doelstellingen zoals het professionaliseren van verenigingen of het ontplooiën van activiteiten voor allochtone jeugd in scholen en wijken. Deze doelen worden echter niet gekwantificeerd in meetbare resultaten.

3.2 Werving en selectie verenigingen

Bonden blijken succesvol te zijn geweest in het selecteren van verenigingen in het programma (tabel 3.1). Per 1 juni 2007 zijn 509 verenigingen geselecteerd (doelstelling: 500)¹.

Tabel 3.1 Aantal geselecteerde clubs

	JBN (25)	KNAU (20)	KNBSB(10)	KNGU (10)	KNKF (100)	KNKV (20)	KNVB (250)	KNZB (35)	NBB (30)	totaal (500)
Amsterdam	6	4	2	6	15	2	59	8	7	109
Arnhem	2	1	*	2	7	*	10	3	2	27
Den Haag	3	2	1	4	10	3	41	5	2	71
Dordrecht	1	2	2	2	5	2	8	1	1	24
Eindhoven	2	2	1	3	10	2	10	3	2	35
Enschede	2	1	1	2	9	2	13	2	2	34
Nijmegen	2	1	*	1	9	*	8	?	2	23
Rotterdam	3	2	2	4	10	4	51	6	3	85
Tilburg	2	2	2	2	10	1	10	?	1	30
Utrecht	2	3	0	1	10	3	19	4	5	47
Zaanstad	1	1	*	1	5	1	11	3	1	24
Totaal	26	21	11	28	100	20	240	35	28	509

? = nog een onbekend aantal verenigingen

* = geen deelnemende verenigingen

Selectie van verenigingen wil echter nog niet zeggen dat met de betreffende verenigingen ook al harde afspraken zijn gemaakt over hun betrokkenheid bij het programma. Anno juni 2007 zijn met 192 verenigingen duidelijke afspraken gemaakt over te verrichten activiteiten en te bereiken doelstellingen (tabel 3.2). Dat nog niet met alle verenigingen ook duidelijke afspraken zijn gemaakt is bij een aantal bonden een bewuste keuze. Bij de KNVB bijvoorbeeld is het aantal betrokken verenigingen dusdanig groot dat deze niet allemaal tegelijkertijd met het door het KNVB beoogde programma kunnen starten. Desondanks moet worden geconstateerd dat het

¹ Cijfers zijn gebaseerd op gegevens van bonden. Er kunnen afwijkingen zijn met de aantallen verenigingen die gemeenten opgegeven.

opstarten van het programma meer voeten in de aarde heeft gehad dan op voorhand was voorzien.

Tabel 3.2 Aantal intentieverklaringen/ contracten/ plan van aanpak

	JBN (25) ¹	KNAU (20) ²	KNBSB(10)	KNGU (10) ³	KNKF (100) ³	KNKV (20)	KNVB (250) ³	KNZB (35)	NBB (30)	totaal (500)
Amsterdam	6	3			6		20			35
Arnhem	2	1		2	1		5			11
Den Haag	3	1			5		16			25
Dordrecht	1	2			4		5			12
Eindhoven	2	2		3	3		6			16
Enschede	2	1			3		5			11
Nijmegen	2	1			2		6			11
Rotterdam	3	2			3		17			25
Tilburg	2	2		2	4		6			16
Utrecht	2	2			5		13			22
Zaanstad	1	1			2		4			8
Totaal	26	18		7	38		103			192

¹ Aantal intentieverklaringen afgesloten

² Aantal uitvoeringsovereenkomst afgesloten

³ Aantal goedgekeurde projectplannen, nog geen contract afgesloten

Samenstelling ledenbestand

Bonden zijn ook gevraagd om gedurende de looptijd van het programma inzicht te bieden in het aantal allochtone en autochtone leden bij de verenigingen die deelnemen aan het programma. Thans hebben vier van de negen betrokken bonden dergelijke (deels: voorlopige) cijfers beschikbaar gesteld. Deze cijfers zijn opgenomen in bijlage 2 en zullen worden aangevuld zodra wordt beschikt over de complete cijfers.

4. Gemeenten

4.1 Activiteiten en doelstellingen

Aan het Majs programma doen de volgende gemeenten mee: Amsterdam, Arnhem, Den Haag, Dordrecht, Eindhoven, Enschede, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht en Zaanstad.

De activiteiten van gemeenten vallen in twee hoofdgroepen uiteen. Enerzijds verrichten gemeenten ondersteunende en coördinerende taken bij de activiteiten die door de bonden en verenigingen in de betreffende gemeenten worden ontplooid. Anderzijds ontplooiën gemeenten eigen activiteiten. Deze activiteiten hebben veelal betrekking op sportstimulering en in mindere mate ook op verenigingsondersteuning. Gemeenten zoeken hierbij aansluiting bij bestaande programma's en projecten (zoals Topscore in Amsterdam of Enjoy Sports in Utrecht). Voor wat betreft sportstimulering worden veel projecten genoemd op wijkniveau, met verenigingen of met (vmbo) scholen.

Doelstellingen

Deelname van de gemeenten aan het Majs programma vindt plaats in het kader van het Grotestedenbeleid III (GSB-III). De door gemeenten te bereiken doelen zijn vastgelegd in Meerjaren Ontwikkelingsprogramma's van de gemeenten.

Alle gemeenten formuleren doelstellingen ten aanzien van de sportdeelname c.q. de deelname aan de georganiseerde sport. De doelstellingen lopen uiteen van +3 procent (Utrecht) en +4 procentpunten (Zaanstad) tot +15 procent (Amsterdam en Den Haag). Afgesproken is dat het hier 'inspanningsverplichtingen' betreft en dat de uitkomsten van de nulmetingen aanleiding kunnen vormen om de doelstellingen bij te stellen.

4.2 Opzet nulmetingen

Gemeenten rapporteren over de vorderingen van hun programma in het kader van hun Meerjaren Ontwikkelingsprogramma's ten behoeve van het GSB-III. Hierin zijn onder andere specificaties van aantallen betrokken organisaties en deelnemers gespecificeerd. Metingen in dit kader vinden plaats in 2007, 2008 en 2010.

In aanvulling hierop vinden in alle gemeenten algemene metingen plaats van de deelname van allochtone jeugd aan sport (bevolkingsonderzoek). Afgesproken is dat er drie meetmomenten zijn, te weten in 2006, 2008 en 2010. Voor de nulmeting (2006) kon ook gebruik worden gemaakt van reeds eerder verzamelde gegevens. In deze nulmeting wordt alleen gerapporteerd over deze bevolkingsonderzoeken.

Van alle gemeenten zijn cijfers verkregen aan de hand waarvan binnen de gemeenten een beeld kan worden geschetst van de stand van zaken wat betreft de deelname van de allochtone jeugd aan de (georganiseerde) sport. Van de betrokken gemeenten hebben er drie (Amsterdam, Den

Haag en Zaanstad) metingen verricht in 2006 conform de gecommuniceerde 'RSO' richtlijnen. Arnhem heeft in 2006 ook een meting verricht, maar gebruikte hiervoor een afwijkende methodiek. Ook Enschede heeft in 2005 een meting verricht met een iets afwijkende 'RSO' methodiek. Drie andere steden (Eindhoven, Rotterdam en Tilburg) gebruikten vergelijkbare, reeds verrichte metingen uit 2004 en / of 2005. Utrecht, Dordrecht en Nijmegen gebruikten alternatieve metingen onder veelal specifieke groepen jeugd, onder andere van de GGD (Utrecht) of de JGZ (Dordrecht). Dordrecht heeft daarbij aangegeven in 2008 en 2010 ook 'RSO' onderzoeken te zullen gaan doen.

Zes gemeenten hebben plannen geformuleerd om twee vervolgmetingen te (laten) verrichten. Vijf gemeenten geven aan thans één vervolgmeting te hebben ingepland (Amsterdam 2009, Den Haag 2010, Eindhoven 2008, Utrecht 2007, Zaanstad 2008/ 9). Nijmegen en Rotterdam plannen vervolgmetingen in 2007 en 2009.

Kwaliteit van de gegevens

De meeste onderzoeken zijn van voldoende omvang (in termen van steekproefgrootte) om uitspraken te kunnen doen over de specifieke doelgroepen binnen het programma, ook al zijn dergelijke verbijzonderheden in de nulmeting veelal nog niet gemaakt. Alleen bij Eindhoven lijkt de steekproefomvang (n=2050, 15-85 jaar) weinig ruimte te laten voor uitsplitsingen naar etniciteit.

Over de kwaliteit van de gegevens kunnen op basis van de aan het MI verstrekte informatie geen uitspraken worden gedaan. Hiervoor is inzicht nodig in de wijze van dataverzameling en in de representativiteit van de gegevens per doelgroep. Dergelijk gegevens ontbreken momenteel grotendeels.

Doelstelling 1 van het programma is om de achterstand van de allochtone jeugd in de sportdeelname in te lopen. Deze doelstelling is kwantitatief geoperationaliseerd als een toename van de sportdeelname van de allochtone jeugd met 15 procentpunten, van 70% naar 85% (cijfers uit 2003 van het SCP). Ook de meeste gemeenten hebben hun doelstelling geoperationaliseerd in termen van een stijging van de sportdeelname onder de allochtone jeugd. Voor het meten of deze doelstelling is behaald is het van belang dat de gegevensverzamelingen voor de midterm-review en de eindmeting zoveel mogelijk op dezelfde wijze geschieden als voor de nulmeting. Als de doelstelling wordt geoperationaliseerd in termen van een vergelijking op één bepaald moment tussen een of meer bevolkingsgroepen – in 2010 doen allochtone jongeren even veel aan sport als autochtone jongeren – dan biedt dat meer vrijheidsgraden om het vervolgonderzoek anders in te richten (en eventueel te verbeteren, bijvoorbeeld door de onderzoeken op elkaar af te stemmen).

Drie van de elf gemeenten (Den Haag, Rotterdam, Zaanstad) hebben in hun bevolkingsonderzoek ook vragen opgenomen over vrijwilligerswerk. Vragen over het beweeggedrag zijn opgenomen door vijf gemeenten (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Zaanstad). In de nulmetingen van Amsterdam en Den Haag kunnen hindoestaanse jongeren worden onderscheiden. Bij de andere nulmetingen kan dat niet. De gemeenten die gebruik hebben gemaakt van de 'RSO' hebben veelal ook de daarin opgenomen vraag of de betrokkene zich 'als sporter beschouwt' gesteld, hetgeen geïnterpreteerd zou kunnen worden als

een indicator voor een sportattitude. Alleen de gemeente Amsterdam heeft in zijn nulmeting vragen opgenomen die iets meer zeggen over sportattitudes.

4.3 Uitkomsten

Sportdeelname

Bij alle gemeenten ligt de sportdeelname bij de allochtone jeugd lager dan bij de autochtone jeugd (tabel 4.1). De verschillen variëren van 6 (Enschede, 16-24 jarigen) en 8 (Zaanstad) procentpunten tot meer dan 20 procentpunten (o.a. Dordrecht, Eindhoven, Tilburg).

Uitsplitsingen naar sekse uit Amsterdam, Den Haag, Enschede en Zaanstad geven aan dat vooral allochtone meisjes achterblijven in hun sportdeelname (zie bijlage 3). Van andere gemeenten zijn geen uitsplitsingen naar sekse ontvangen. De sportdeelname onder westerse allochtonen wijkt bij de betrokken gemeenten niet of nauwelijks af van de sportdeelname onder de autochtone jeugd.

Tabel 4.1 Sportdeelname per gemeente naar etniciteit, in percentages

Gemeente	Leeftijd	Autochtoon	Niet westers allochtoon	Suri-naams	Antil-liaans	Turks	Marok-kaans	Overig niet-Westers	Westers allochtoon	Totaal
Amsterdam	6-23	87	68	77	90	60	64	76	86	73
Arnhem	6-17	84	66							79
Den Haag ¹	4-23	80	61	63	64	55	64	64		70
Dordrecht	11	79	55							
Dordrecht	12-22	70	62	66	59	60	59			
Eindhoven	15-85	74	54					71	70	71
Enschede ¹	6-15	93	70							89
Enschede ¹	16-24	89	83							87
Nijmegen	12-17									70
Rotterdam ¹	13-24	85	69							
Tilburg	6-11	92	72						88	87
Tilburg	12-17		73							85
Tilburg	18+	56	38						56	54
Utrecht										
Zaanstad	12-23	85	77						79	84

1) Autochtoon is inclusief westerse allochtonen

Lidmaatschap sportverenigingen

Verschillen tussen autochtone en allochtone jeugd zijn bij het lidmaatschap van sportverenigingen groter dan bij de sportdeelname sec (tabel 4.2). Veelal betreft het hier verschillen van enkele tientallen procentpunten. Het noemen van exacte cijfers is hier weinig zinvol omdat de percenteerbasis verschilt van gemeente tot gemeente, hetgeen het interpreteren van de uitkomsten bemoeilijkt. Cijfers uit Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Zaanstad bevestigen dat het vooral allochtone meisjes zijn die minder lid worden van verenigingen dan autochtone meisjes (voor de cijfers, zie bijlage 3). Bij de jongens zijn de verschillen kleiner, doch zeker niet afwezig.

Tabel 4.2 Lidmaatschap sportvereniging per gemeente naar etniciteit, in percentages

Gemeente	Leef- tijd	S e k s e	Autoch toon	Niet westers alloch- toon	Suri- naams	Antil- liaans	Turks	Marok- kaans	Overig niet- westers	Westers alloch- toon	Totaal
Amsterdam ^{1 2}	6-17	m	80	55	52	50	52	58	59	60	
Amsterdam ^{1 2}	6-17	v	70	33	38	40	38	19	46	60	
Arnhem ²	6-17	t	68	42							60
Den Haag ^{1 2}	4-23	t	75		49	69	59	48	59		65
Dordrecht	12-22	t	52	32	42	21	24	28			47
Eindhoven											
Enschede ^{1 2}	6-15	t		41							68
Enschede ^{1 2}	16-24	t		7							30
Nijmegen ²	12-17	t		37							51
Rotterdam ^{1 2}	13-75	t									36
Tilburg ²	6-11	t	78	69						70	76
Tilburg ²	12-17	t	78	63						75	75
Utrecht ^{1 2}	11	t	77	47							63
Utrecht ¹	12-17	t	42	35							
Zaanstad ²	12-23	t	74	55						65	70

1 Autochtoon is inclusief westerse allochtonen

2 % van de sporters

5. Conclusie

Achtergronden

In 2006 is het programma “Meedoen allochtone jeugd door sport (Majs)” gestart.

Doelstellingen van dit programma zijn (op hoofdlijnen):

1. Sportdeelname: het inlopen van de achterstand in sportdeelname van allochtone jeugd (70% resp. 85%), met name de sportdeelname in georganiseerd verband;
2. Preventie: het bevorderen van volwaardig burgerschap en participatie van allochtone jongeren;
3. Zorg: het voorkomen van uitval van allochtone jongeren en / of het bewerkstelligen van reïntegratie met behulp van sport.

In aanvulling op deze doelstellingen zijn verder nog specifieke thema's benoemd (aanleren van sportattitudes, deelnemen aan sportorganisaties, aanleren c.q. overdragen van houdingen die in het sociale verkeer van belang zijn en het leren omgaan met regels).

Het programma wordt uitgevoerd door negen sportbonden en elf gemeenten. Het W.J.H. Mulier Instituut (MI) doet de monitoring ten aanzien van doelstelling één en twee (sportdeelname en preventie) van het programma. Deze nulmeting heeft alleen betrekking op doelstelling één (sportdeelname). Het MI verzamelt voor de monitoring niet zelf gegevens, maar maakt gebruik van gegevens zoals aangereikt door bonden en gemeenten.

Bonden

Op het moment van samenstellen van deze nulmeting hadden bonden 509 van de afgesproken 500 verenigingen geselecteerd om aan het programma mee te doen. Het aantal verenigingen waarmee concrete afspraken zijn gemaakt bedraagt thans 192. Dat nog niet met alle geselecteerde verenigingen afspraken zijn gemaakt is deels een bewuste keuze om de programma's geleidelijk te laten aanvangen. Deels ook blijkt dat het in gang zetten van het programma de nodige tijd behoeft.

Om te kunnen bezien in hoeverre de achterstand van de allochtone jeugd wat betreft de deelname aan de (georganiseerde) sport inderdaad is ingelopen, wordt verenigingen gevraagd om opgave te doen van de samenstelling van hun ledenbestand naar sekse, leeftijd en etniciteit. Anno juni 2007 konden drie van de negen bonden (KNKV, KNKF en JBN) de gevraagde cijfers opleveren. De KNGU heeft een voorlopige opgave gedaan van het aantal allochtone (westers en niet-westerse) leden. In toekomstige rapportages zal hier nader over worden gerapporteerd.

Gemeenten

De gemeenten verrichten ondersteunende taken bij de activiteiten die door de bonden in de betreffende gemeenten worden ontplooid en ontplooiën voorts eigen (sportstimulerings-) activiteiten. Alle gemeenten formuleren 'outcome' doelstellingen ten aanzien van de sportdeelname c.q. de deelname aan de georganiseerde sport.

Van alle gemeenten zijn cijfers verkregen aan de hand waarvan binnen de gemeenten een beeld kan worden geschetst van de stand van zaken wat betreft de deelname van de allochtone jeugd aan de (georganiseerde) sport. Deze cijfers laten zien dat bij alle gemeenten de sportdeelname bij de allochtone jeugd lager is dan de autochtone jeugd. Die verschillen variëren van 6

procentpunten tot meer dan 20 procentpunten. Uitsplitsingen naar sekse geven aan dat vooral allochtone meisjes achterblijven in hun sportdeelname. De sportdeelname onder westerse allochtonen wijkt bij de betrokken gemeenten niet of nauwelijks af van de sportdeelname onder de autochtone jeugd. Verschillen tussen autochtone en allochtone jeugd zijn bij het lidmaatschap van sportverenigingen groter dan bij de sportdeelname sec. Veelal betreft het hier verschillen van enkele tientallen procentpunten. Bij de jongens zijn de verschillen kleiner dan bij de meisjes, doch zeker niet afwezig.

Naar een midterm review en eindmeting

De gegevens van de verenigingen en bonden over de samenstelling van het ledenbestand bieden een goede (en unieke) mogelijkheid om te bezien in hoeverre op sporttakniveau sprake is van achterstanden in de sportdeelname van de allochtone jeugd en hoeverre deze achterstanden gedurende de looptijd van het programma worden ingelopen, althans bij de betreffende verenigingen.

Vraag is nog in hoeverre eventuele veranderingen zijn toe te schrijven aan de inspanningen van de verenigingen. Als bij verenigingen die niet deelnemen aan het programma zich een zelfde verandering voordoet, is er klaarblijkelijk sprake van een autonome ontwikkeling. Idealiter zouden hiervoor ook gegevens moeten worden verzameld bij verenigingen die geen deel uitmaken van het programma. Tevens zou dit mogelijkheden bieden om te toetsen in hoeverre bonden er in slagen om 'bondsbreed' een toename van het aantal c.q. het aandeel allochtone leden te realiseren (o.a.: KNVB, KNKF, KNKV). In een dergelijke informatievoorziening is nog niet voorzien. Wel zouden de ingeplande gemeentelijke en landelijke bevolkingsonderzoeken inzicht moeten kunnen bieden in de 'base rate' ontwikkelingen in de deelname van allochtone jeugd aan de (georganiseerde) sport. Voor uitspraken op sporttak niveau bieden deze gegevens echter te weinig inzicht.

De gegevens over de samenstelling van het ledenbestand zeggen weinig over wat in het programma van Mjas aan bijzondere thema's wordt genoemd: het aanleren van sport- en sociale attitudes, en bijvoorbeeld deelname aan vrijwilligerswerk (door 'jongeren én hun ouders'). Diverse bonden (o.a.: KNAU, KNGU, KNKF) hebben dergelijke 'kwalitatieve' doelstellingen in hun programma geformuleerd. Ook bieden de gegevens geen inzicht in de 'cultuur' van de vereniging en in de 'kracht' van de vereniging om om te gaan met de toenemende diversiteit in hun ledenbestand (ref. de KNVB), of in een toename van allochtone sporters buiten de aantallen verenigingsleden om (ref. NBB, '3 on 3 basketball'; KNAU, deelname hardloopevenementen; KNVB, Cruyff Courts²).

Bij de monitoring is op voorhand wel voorzien in een (beperkte, deels kwalitatieve) monitoring van andere aspecten van het programma dan de deelname aan (georganiseerde) sport, maar dit deel van de monitoring heeft nog een nadere uitwerking en dekt ook niet alle hiervoor genoemde punten.

Voor gemeenten geldt dat de verrichte en geplande gegevensverzamelingen over de sportdeelname goede kansen bieden om te toetsen in hoeverre gemeenten erin slagen om de afgesproken doelstellingen te bereiken. Ten aanzien van zaken als de deelname van allochtonen aan vrijwilligerswerk, het bewegen of over de geloofsovertuiging van jeugdigen moet worden

² Ten aanzien van de Cruyff Courts is wel al voorzien in een aparte evaluatie. Deze zal door het W.J.H. Mulier Instituut worden verricht in opdracht van de Johan Cruyff Welfare Foundation.

geconstateerd dat hieraan in de gemeentelijke onderzoeken nog niet of nauwelijks naar is gevraagd. Hieraan zal bij de midtermreview meer aandacht moeten worden besteed.

Literatuurlijst

- Beekhoven, S. & J. Dagevos (2005). Sociaal-culturele integratie. In: *Jaarrapport intergratie 2005*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau, Wetenschappelijk onderzoek- en documentatiecentrum, Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Breedveld, K. (2006). Verschillen in sportdeelname. In: K. Breedveld & A. Tiessen-Raaphorst, *Rapportage sport 2006*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Dagevos, J. & H. Bierings (2005). Arbeid en inkomen. In: *Jaarrapport intergratie 2005*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau, Wetenschappelijk onderzoek- en documentatiecentrum, Centraal Bureau voor de Statistiek.
- Elling, A. (2002). *Ze zijn er niet voor gebouwd: in- en uitsluiting in de sport naar sekse en etniciteit*. Nieuwegein: Arko Sports Media.
- Janssens, J.W., J.-P. Mol & G. Pengel (1999). *Etnische tweedeling in de sport: een onderzoek in opdracht van NOC*NSF*. 's-Hertogenbosch: Diopter-Janssens & Van Bottenburg.
- Lieshout, M. van (2007). *Maatschappelijke opgaven jeugd: trends, uitdagingen en onderzoeksvragen*. Den Haag: ZonMw.
- Krouwel, A. & N. Boonstra (2001). Etnische tweedeling in sport en vrijetijdsbesteding? In: J.W. Duyvendak & L. Veldboer, *Meeting point Nederland: over samenleving multiculturaliteit en sociale cohesie*.

Bijlage 1 Projectbeschrijving en nulmeting bonden

Judo Bond Nederland

Resultaatafspraken

Judo Bond Nederland (JBN) zal tussen 2006 en 2010 in een aantal gemeenten het project 'Urban Judo' starten. Het project richt zich op 25 judoverenigingen/ sportscholen die gaan meewerken aan de toename van sportdeelname onder allochtone niet-westerse jeugd met 15 procent en de integratie van allochtonen. Speciale aandacht zal uitgaan naar het vinden van een passend sportaanbod voor hindoestaanse en islamitische meisjes. Om de sportdeelname te bevorderen en integratie te stimuleren zal de wereldkampioen judo 2005, Guillaume Elmont, als ambassadeur worden ingezet voor de campagne.

Voortgang

Op dit moment zijn alle verenigingen geselecteerd (1 meer dan afgesproken). In alle gemeenten heeft de bond één of meerdere verenigingen geselecteerd. Met alle verenigingen zal een contract worden opgesteld waarin de rechten en plichten van beide partijen worden vastgelegd. De Judobond heeft in alle elf deelnemende gemeenten verenigingen geselecteerd. Met 26 verenigingen zijn er inmiddels ook intentieverklaringen getekend. Met 14 verenigingen zijn overeenkomsten ondertekend. Voor het tekenen van een overeenkomst moeten de verenigingen ook een nulmeting hebben aanleveren. 16 van de 26 definitief geselecteerde verenigingen hebben inmiddels een nulmeting aangeleverd waarvan er 8 in het volgende overzicht zijn verwerkt.

Nulmeting JBN etnische achtergrond leden per 10 april 2007 (8 van de 26 verenigingen)

Etniciteit	< 6 jaar			6 - 11 jaar			12 - 17 jaar			18 - 23 jaar			totaal < 6-23 jaar		
	m	v	t	m	v	t	m	v	t	m	v	t	m	v	t
Nederlands	9	3	12	314	79	393	245	64	309	74	26	100	642	172	814
Niet-westerse allochtonen	0	0	0	24	7	31	10	3	13	2	1	3	36	11	47
<i>Turks</i>	0	0	0	8	2	10	1	0	1	0	0	0	9	2	11
<i>Marokkaans</i>	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	1	1	2
<i>Surinaams</i>	0	0	0	2	1	3	1	0	1	1	0	1	4	1	5
<i>Antilliaans/Arubaans</i>	0	0	0	3	0	3	2	0	2	0	1	1	5	1	6
<i>Overig westers en niet-westers</i>	0	0	0	11	4	15	5	2	7	1	0	1	17	6	23
Overige westerse allochtonen	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	9	3	12	338	86	424	255	67	322	76	27	103	678	183	861

Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie

Resultaatafspraken

De Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie (KNAU) heeft zich binnen het plan 'The colours of athletics' ten doel gesteld om binnen de betrokken verenigingen 1200 nieuwe allochtone leden te werven. Een vereniging daarvan zal worden geselecteerd in het kader van het zorgtraject. Van de nieuwe leden zal het overgrote deel jeugd zijn, maar daarnaast wordt een 'spin-off' verwacht door betrokkenheid van ouders van deze jeugdleden. De nieuwe leden worden door de clubs geworven door het inzetten van een participatie- en/ of preventieprogramma. Daarnaast wil de KNAU een toename van 10.000 allochtone deelnemers realiseren door het vergroten van de participatie van de doelgroep tijdens atletiekevenementen.

Voortgang

Op dit moment zijn 21 verenigingen geselecteerd (1 meer dan afgesproken). In alle 11 gemeenten zijn één of meerdere verenigingen geselecteerd. Met 18 van de 21 verenigingen is een uitvoeringsovereenkomst afgesloten. Daarnaast stelt de KNAU met de geselecteerde verenigingen een jaarplan op. Met 18 van de 21 verenigingen is een jaarplan opgesteld. Nulmetingen worden later dit jaar verwacht.

Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond

Resultaatafspraken

De Koninklijke Nederlandse Base- en Softbalbond (KNBSB) heeft zich tot doel gesteld de achterstand in sportdeelname onder allochtone jongeren in te lopen. Het gaat dan met name om de sportdeelname in georganiseerd verband. Daarnaast wil de bond kwetsbare jongeren gaan begeleiden, bij hen een volwaardig burgerschap bevorderen, sociaal isolement tegengaan en overlast en probleemgedrag van kwetsbare jeugd voorkomen. De KNBSB wil bij 8 clubs preventieprojecten en in ieder geval bij 2 daarvan zorgtrajecten opzetten. De bond wil haar marktaandeel minimaal behouden en groeien in ledental van 8% (2000 leden) in 2008. Concretisering van deze cijfers zal plaatsvinden nadat de nulmeting is volbracht.

Voortgang

De bond heeft op dit moment in 7 gemeenten 11 verenigingen geselecteerd (1 meer dan afgesproken). Dit is nog geen definitieve selectie van het aantal verenigingen. Omdat 1 vereniging in Utrecht is komen te vervallen wordt er naar alternatieven gezocht bij 2 andere gemeenten. Er zijn nog geen contracten afgesloten met de verenigingen. De bond wil graag in juni 2007 een groot aantal contracten gaan afsluiten. De bond heeft vooralsnog geen nulmetingen van de verenigingen ontvangen.

Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie

Resultaatafspraken

De Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU) heeft zich ten doel gesteld binnen de deelnemende gemeenten minimaal 10 verenigingen bereid te vinden deel te nemen in de 10 lokale projecten. Deze projecten vinden plaats in minimaal 3 van de 11 gemeenten. Dit moet uiteindelijk 500 nieuwe allochtone leden opleveren.

Voortgang

In alle 11 gemeenten heeft de bond nu één of meerdere verenigingen geselecteerd, totaal 28. Dit is bijna drie keer zoveel als afgesproken omdat de bond bij één project telkens meerdere verenigingen laat meedraaien. Er zijn nu 7 contracten afgesloten met de verenigingen maar de 28 verenigingen die nu geselecteerd zijn, hebben allemaal een concept projectplan geschreven. De projectplannen zullen daarna in overleg met de gemeenten worden goedgekeurd, waarna er een samenwerkingsovereenkomst getekend kan worden. De bond wil graag in juni 2007 een groot aantal overeenkomsten gaan afsluiten. In september 2007 kan dan begonnen worden met het verzamelen van de gegevens voor de nulmeting. Er is op dit moment een voorlopig overzicht met daarin het percentage allochtonen (westers en niet-westers) voor alle leeftijdsgroepen van 23 van de 28 geselecteerde verenigingen waarvan er 10 in het onderstaande overzicht zijn verwerkt.

Nulmeting KNGU etnische achtergrond leden in percentages per 24 april 2007 (10 van 28)

Etniciteit	totaal alle leeftijden t
Nederlands	3322
Westerse en niet-westerse allochtonen	414
Totaal	3736

Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie

Resultaatafspraken

De Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitness Federatie (KNKF) geeft in haar plan 'Tijd voor vechtsport' aan dat ze 2000 nieuwe allochtone vecht- en krachtsporters wil binnenhalen in 2009. Daarnaast bieden 100 verenigingen preventieve begeleiding aan allochtone jeugd. De weerbaarheid van allochtone meisjes wordt vergroot in zorgtrajecten die bij 10 verenigingen gaan lopen.

Voortgang

De KNKF is gestart met het selecteren van de clubs. Het aantal geselecteerde clubs is 100. Daarvan hebben nu 38 clubs een goedgekeurd projectplan geschreven. Verwacht wordt dat er op korte termijn een overeenkomst met deze clubs getekend kan worden. Op 30 juni 2007 zullen naar verwachting 60 projectplannen gereed zijn. Aangezien de KNKF werkt met tal van sporten binnen 'Tijd voor Vechtsport' die niet onder de KNKF zelf vallen, zal het totaaloverzicht bestaan uit 'leden' afkomstig van verschillende bonden dan wel bestaan uit sporters van ongeorganiseerde sporten. In het totaaloverzicht dat wordt aangeleverd zal het totaal aan sporters in plaats van het totaal aantal leden binnen de geselecteerde verenigingen worden weergegeven. De KNKF heeft nu van 17 clubs van de 38 definitief geselecteerde clubs gegevens over de etnische achtergrond van leden kunnen aanleveren. Van 11 clubs zijn de gegevens in onderstaand overzicht verwerkt. Van de clubs die eind juni 2007 een projectplan aanleveren zullen een groot aantal clubs ook nulmetingen kunnen aanleveren.

Nulmeting KNKF etnische achtergrond leden per 1 april 2007 (11 van 38 clubs)

	< 6 jaar			6 - 11 jaar			12 - 17 jaar			18 - 23 jaar			totaal < 6 -23 jaar		
	m	v	t	m	v	t	m	v	t	m	v	t	m	v	t
Nederlands	4	2	6	41	19	60	45	24	69	21	10	31	111	55	166
Niet-westerse allochtonen	20	6	26	62	14	76	100	22	122	34	7	41	216	49	265
<i>Turks</i>	6	1	7	22	1	23	49	13	62	8	2	10	85	17	102
<i>Marokkaans</i>	10	4	14	26	11	37	28	8	36	14	3	17	78	26	104
<i>Surinaams</i>	2	1	3	1	1	2	9	0	9	5	1	6	17	3	20
<i>Antilliaans /Arubaans</i>	0	0	0	1	0	1	1	0	1	2	0	2	4	0	4
<i>Overig niet-westers</i>	2	0	2	12	1	13	13	1	14	5	1	6	32	3	35
Overige westerse allochtonen	0	0	0	1	0	1	1	1	2	1	2	3	3	3	6
Onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Totaal	24	8	32	104	33	137	146	47	193	56	20	76	330	108	438

Koninklijk Nederlands Korfbalverbond

Resultaatafspraken

De Koninklijke Nederlandse Korfbal Verbond (KNKV) geeft in haar plan 'Tijd voor korfbal' aan dat ze streeft naar een toename van 15 procent onder het aantal allochtone leden van de 20 deelnemende korfbalverenigingen. Onder het totale ledenbestand moet het aantal allochtone leden met 5 procent zijn toegenomen. Binnen de verenigingen moet volledige intergratie van allochtonen hebben plaatsgevonden. Het KNKV zal zich in die projecten met name richten op de toename van jonge islamitische en hindoestaanse meisjes aan de korfbalsport.

Voortgang

De afspraken zullen worden vastgelegd in prestatiecontracten. De KNKV heeft nu in 9 van de 11 gemeenten verenigingen geselecteerd, in totaal 20 verenigingen. Daarnaast wil de KNKV nog 1 vereniging selecteren in Gorinchem. 17 van deze verenigingen zijn definitief geselecteerd. De conceptprojectplannen van deze verenigingen zullen waarschijnlijk in mei 2007 worden goedgekeurd in overleg met de gemeenten. 3 verenigingen zijn nog niet definitief geselecteerd. De 17 definitief geselecteerde verenigingen hebben gegevens aangeleverd voor de nulmeting van de KNKV, hiervan zijn er 16 in het overzicht verwerkt.

Nulmeting KNKV etnische achtergrond leden in percentages per 25 januari 2007 (16 van 17 verenigingen)

Etniciteit	< 6 jaar			6 - 11 jaar			12 - 17 jaar			18 - 23 jaar			totaal < 6 -23 jaar		
	m	v	t	m	v	t	m	v	t	m	v	t	m	v	t
Nederlands	5	18	23	246	417	663	323	437	760	194	218	412	768	1090	1858
Niet-westerse allochtonen	1	2	3	41	55	96	22	25	47	9	4	13	73	86	159
<i>Turks</i>	0	0	0	8	12	20	1	2	3	0	1	1	9	15	24
<i>Marokkaans</i>	0	1	1	10	10	20	3	3	6	0	1	1	13	15	28
<i>Surinaams</i>	1	0	1	11	14	25	8	10	18	5	2	7	25	26	51
<i>Antilliaans/Arubaans</i>	0	0	0	3	1	4	2	2	4	1	0	1	6	3	9
<i>Overig niet-westers</i>	0	1	1	9	18	27	8	8	16	3	0	3	20	27	47
Overige westerse allochtonen	0	0	0	6	14	20	7	9	16	6	4	10	19	27	46
Onbekend	0	0	0	3	5	8	3	3	6	3	1	4	9	9	18
Totaal	6	20	26	296	491	787	355	474	829	212	227	439	869	1212	2081

Koninklijke Nederlandse Voetbalbond

Resultaatafspraken

De Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (KNVB) presenteert in 'Tijd voor voetbal, Meedoen allochtone jeugd door voetbal' een gezamenlijk activiteitenplan van de voetbalbond, de Cruyff Foundation en stichting Meer dan Voetbal. De KNVB wil bij 250 verenigingen begeleidingstrajecten opstarten. De KNVB wil bereiken dat in de periode 2006-2010 25.000 allochtone jongeren lid worden van een voetbalvereniging. De bond zal daarbinnen streven naar een meer dan evenredig deel meisjes onder de nieuwe leden. Van het huidige aandeel van 8 procent zal dit in 2010 gestegen moeten zijn naar een aandeel van 25 procent in de nieuwe groep leden.

Voortgang

De KNVB heeft op dit moment 240 verenigingen geselecteerd. Binnen de geselecteerde verenigingen zijn in 103 verenigingen verenigingsondersteuners actief. Een kleiner aantal verenigingen heeft nu een plan van aanpak gereed. In alle 11 gemeenten is de KNVB actief. Ook de verenigingsondersteuning is in alle 11 gemeenten aanwezig. De KNVB heeft in samenspraak met MI en het ministerie van VWS bepaald wat de beste manier is om de nulmeting uit te voeren. De ontwikkeling van de ledenaanwas zal zo nauwkeurig mogelijk worden gevolgd.

Koninklijke Nederlandse Zwembond

Resultaatafspraken

De Koninklijke Nederlandse Zwembond (KNZB) heeft zich ten doel gesteld om 35 verenigingen te selecteren in 11 gemeenten voor het project Majs. Hierbij is het doel de achterstand in sportdeelname van allochtone jongeren in te lopen per 2010. Er wordt gestreefd naar een toename van 15% in allochtone leden bij de deelnemende verenigingen. De KNZB heeft nog geen concreet plan m.b.t. zorgtrajecten. De KNZB wil inzetten op 2 zorgtrajecten. De KNZB wil graag 35 zwemverenigingen laten meewerken aan activiteiten t.b.v. sportdeelname, preventie en zorg van allochtone jeugd. In het kader van haar beleidsplan Waterkracht 2008 zal de KNZB extra nadruk leggen op allochtone jeugd (meisjes) van 6-12 jaar.

Voortgang

De KNZB is op een later tijdstip begonnen. Zij hebben 35 verenigingen geselecteerd. 6 verenigingen hebben definitief besloten om deel te nemen aan het project. Deze 6 verenigingen tekenen een contract. Ook zijn deze 6 verenigingen bezig met het uitvoeren van de nulmeting. De eerste actie die de verenigingen na het tekenen van het contract gaan uitvoeren is de nulmeting.

Nederlandse Basketball Bond

Resultaatafspraken

In 'Basketball: een sport voor iedereen' beschrijft de Nederlandse Basketball Bond (NBB) dat ze een samenwerking aangaat met 30 verenigingen. Deze samenwerking is erop gericht dat de achterstand in sportdeelname van allochtone jeugd wordt ingelopen. Het doel is dat de NBB in 2010 een aanwas van 1500 allochtone jeugdleden heeft bij de deelnemende clubs. Het gaat om een structurele groei van leden die minstens drie opeenvolgende jaren lid blijven. Daarnaast wil de basketballbond binnen de concepten *3-on-3* pleintjesbasketball en scholenbasketball 1000 extra deelnemers realiseren.

Voortgang

De bond heeft nu 28 verenigingen geselecteerd in alle 11 gemeenten. Zij willen daarnaast 2 nieuwe verenigingen oprichten die alternatieve lidmaatschappen kunnen aanbieden: een schoolbasketballvereniging en een straatbasketballvereniging. De bond heeft nog geen contracten kunnen afsluiten met de verenigingen. De Bond wil graag op een juridisch correcte wijze de nulmeting uitvoeren. Hierdoor neemt de uitvoering van de nulmeting wat meer tijd in beslag.

Bijlage 2 Totaal overzicht bonden

Totaal overzicht bonden

Hoofddoelstelling van onderdeel één van het programma Majs is het inlopen van de achterstand van de allochtone jeugd wat betreft de deelname aan de (georganiseerde) sport. Om te kunnen meten of deze doelstelling ook is behaald, is aan verenigingen gevraagd om aan de bonden op te geven hoe hun ledenbestand is samengesteld naar sekse, leeftijd en etniciteit. De bonden totaliseren deze cijfers tot cijfers per bond, waarna het MI deze cijfers op bondsniveau verwerkt tot een rapportage.

Anno juni 2007 zijn drie bonden (KNKV, KNKF en JBN) zo ver gekomen dat ze de gevraagde cijfers konden opleveren. De KNGU heeft een voorlopige opgave gedaan van het aantal allochtone (westers en niet-westerse) leden. Later volgt nog een uitgebreider overzicht. Van één van die drie bonden blijft de rapportage bovendien beperkt tot een klein aantal van de uiteindelijke bij het project te betrekken verenigingen / sportscholen. Dat deze cijfers nog niet beschikbaar zijn heeft twee redenen. Enerzijds heeft het werven van verenigingen en het starten van de programma's meer tijd gekost dan verwacht. Anderzijds bleek het verzamelen van de gevraagde gegevens op juridische problemen te stuiten waarin niet was voorzien³.

Tabel Samenstelling bevolking en ledenbestand van bij het Mjas programma betrokken sportverenigingen (per sportbond), naar sekse en etniciteit, 0-23 jarigen, in percentages

Etniciteit	KNGU	KNKV			KNKF			JBN			Bevolking		
	t	m	v	t	m	v	t	m	v	t	m	v	t
Nederlands	89	88	90	89	34	51	38	95	94	95	77	77	77
Niet-westerse allochtonen	11	8	7	8	65	45	61	5	6	5	16	16	16
Turks		1	1	1	26	16	23	1	1	1	3	3	3
Marokkaans		1	1	1	24	24	24	0	1	0	3	3	3
Surinaams		3	2	2	5	3	5	1	1	1	3	3	3
Antilliaans/Arubaans		1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1
Overig niet-westers		2	2	2	10	3	8	3*	3*	3*	5	5	5
Overige westerse allochtonen		2	2	2	1	3	1	**	**	**	7	7	7
Onbekend		1	1	1	0	1	0	0	0	0			
Totaal	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

* Overig westers is hier bij geteld

** Overig westers niet uitgesplitst

*** Allochtonen zijn hier westers en niet westers allochtonen

KNGU heeft een voorlopige inventarisatie onder 10 van de 29 geselecteerde verenigingen gehouden, JBN heeft van 8 verenigingen van in totaal 26 geselecteerde verenigingen een nulmeting, KNKF heeft van 11 verenigingen van in totaal 32 verenigingen met projectplannen een nulmeting, KNKV heeft van 16 verenigingen van uiteindelijk 20 geselecteerde verenigingen een nulmeting. Cijfers bevolking: CBS (Statline)

Uit deze voorlopige cijfers komt naar voren dat er zich, ten tijde van deze nulmeting, achterstanden voordoen bij de sportdeelname van de allochtone jeugd bij 3 van de 4 bij het programma betrokken bonden. Volgens cijfers van het CBS bestaat 16% van de 6-23 jarigen uit

³ Etniciteit is een bijzonder persoonskenmerk zoals geformuleerd in de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Het verzamelen van deze gegevens behoeft een nauw omschreven procedure. Inmiddels is er duidelijkheid over deze procedure en kunnen verenigingen, voor zover zij dit niet al hebben gedaan, overgaan tot het verzamelen van de benodigde gegevens.

niet-westerse allochtonen en 7% uit westerse allochtonen. Het aandeel (niet-) westerse allochtonen blijft bij de KNGU, bij de KNKV en bij de JBN hierbij achter. Op termijn, bij de midtermreview en de eindmeting, moet blijken in welke mate zich in deze situaties veranderingen hebben voorgedaan. Bij de KNKF is ten tijde van deze nulmeting geen sprake van een achterstandsituatie.

Bijlage 3 Projectbeschrijving en nulmeting gemeenten

Gemeente Amsterdam

1. Doelstellingen

1. Toename sportdeelname met 15%;
2. Samenwerking met min. 8 sportbonden;
3. Sportactiviteiten in min. 10 wijken / stadsdelen (aansluiting op ontwikkelde of nog te ontwikkelen activiteiten in stadsdelen).

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Eigenstandige activiteiten (aansluiting bij topscore, jump-in, verenigingsondersteuning, jeugdsport in beweging).

3. Meting

Nulmeting: november 2006, volgens RSO richtlijnen

Totale N (6-12 jaar, 13-17 jaar, 18-34 jaar, 35-54 jaar - 55 plus): 2519

Non-respons: onbekend

Cyclus: tweede (en tevens eindmeting) per 2009

Bron: Sportersmonitor 2006 Amsterdam

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.	Respons naar etniciteit (absolute aantallen)	
Sportdeelname	6-12 jaar	Surinaams	300	
Lid. Sportvereniging	13-17 jaar	Antilliaans/Arubaans	*	
		Turks	394	
	18-34 jaar	Marokkaans	368	
		55-plussers	Overig niet-westers	440
		Overig westers	**	
Religie	Autochtoon	1017		
Totale N			2519	

* Surinaams en antilliaans/ arubaans niet uitgesplitst

** Autochtoon en overig westers niet uitgesplitst

4. Uitkomsten

Sportdeelname naar etniciteit, leeftijd en sekse, 2006 (percentages)

Etniciteit	6-11 jaar	12-17 jaar	18-23 jaar	totaal 6-23 jaar		
	t	t	t	t	m	v
Autochtoon	95	90	80	87	90	86
Totaal niet-westerse allochtonen	69	67	68	68	73	65
Turks	63	57	60	60	67	57
Marokkaans	58	68	66	64	66	60
Surinaams	86	75	73	77	76	79
Antilliaans/Arubaans	*	*	*	*	*	*
Overig niet-westers	80	74	73	76	86	69
Overige westerse allochtonen	100	83	82	86	91	82
Totaal	76	72	72	73	78	71

* Onbekend

Percentage lidmaatschap sportvereniging sporters naar etniciteit en sekse, 2006 (percentages afgelezen uit grafiek)

Etniciteit	6-17 jaar		totaal (alle leeftijden)**
	Jongens	meisjes	
Autochtoon	80*	70*	22
Allochtoon	55*	33*	***
Surinaams	52	38	18
Antillianen	50	40	****
Turks	52	38	14
Marokkaans	58	19	20
Overig niet-westers	59	46	20
Overig westers	60	60	22
Totaal	***	***	***

* Totaal autochtoon is hier Nederlands en westers allochtoon, allochtoon overig

** Percentage van alle respondenten, niet alleen van sporters

*** Onbekend

**** Surinaams en Antilliaans niet uitgesplitst voor alle leeftijden

5. Overige opmerkingen

Gemeente Amsterdam wil in minimaal 10 stadsdelen eigenstandige projecten uitvoeren. In principe komen alle 14 stadsdelen in aanmerking voor projecten. Ook worden er in Amsterdam 9 BOS-projecten uitgevoerd. De gemeente zal, in overleg met lokale zorgaanbieders, een inspanning verrichten om jongeren te identificeren die in aanmerking komen voor de te realiseren zorgtrajecten in geselecteerde sportverenigingen/ sportscholen. Eigenstandige projecten zoals topscore, verenigingsversterking, jeugdsport in beweging en JUMP-In zijn succesvolle programma's waarbij ook de doelstelling van dit project wordt bevorderd.

Gemeente Arnhem

1. Doelstellingen

1. Toename van de sportdeelname van 10 %;
2. Samenwerking met min. 4 sportbonden.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Eigenstandige activiteiten (investeren via BOS impuls).

3. Meting

Nulmeting: november 2006, afwijkende methodiek

Totale N (basisschoolkinderen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs, 6 - 17 jaar): 2396

Non-respons: onbekend

Cyclus: eindmeting in 2010, eventueel tussenmeting in 2008

Bron: Sportparticipatie Arnhemse Jeugd 2006

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.	Respons naar etniciteit (absolute aantallen)
Sportdeelname	Basischool kinderen (6 - 12 jaar)	Autochtoon: autochtoon en westers allochtoon	1489
Lid. sportvereniging	Leerlingen uit het voortgezet onderwijs (12 - 17 jaar)	Allochtoon: niet-westers allochtoon	906
Totale N			2395

4. Uitkomsten

Percentage sportdeelname naar etniciteit, 2006

Etniciteit	Basisschool kinderen	Leerlingen uit het voortgezet onderwijs	Totaal alle leeftijds-groepen
Autochtoon	87	78	84
Allochtoon	66	65	66
Totaal	81	74	79

Percentage lid van een sportvereniging naar etniciteit, 2006

Etniciteit	Basisschool kinderen	Leerlingen uit het voortgezet onderwijs	Totaal alle leeftijds-groepen
Autochtoon	72	62	68
Allochtoon	43	41	42
Totaal	64	56	60

Percentage sporters lid van een sportvereniging naar etniciteit, 2006

Etniciteit	Basisschool kinderen	Leerlingen uit het voortgezet onderwijs	Totaal alle leeftijds- groepen
Autochtoon	82	79	*
Allochtoon	65	64	*
Totaal	78	75	*

* Onbekend

5. Overige opmerkingen

Een aantal projecten van de gemeente Arnhem heeft raakvlakken met het beleid voor Meedoen Allochtone Jeugd door Sport. De gemeente wil sportvoorrangsbeleid ontwikkelen waarbij betrokkenheid van de jeugd en ouders worden vergroot, kadervorming wordt versterkt, de aanpak wijkgericht is en er specifieke aandacht voor normen en waarden is. De gemeente investeert daarnaast veel in de aanpak Buurt, Onderwijs en Sport (BOS). Hierdoor worden allerlei activiteiten voor de doelgroep uitgevoerd en langdurig volgehouden.

Gemeente Den Haag

1. Doelstellingen

1. Toename van sportdeelname bij leerlingen die deelnemen aan het VMBO stimuleringsaanpak en sportstimuleringsprojecten van 15%;
2. Samenwerking met min. 8 sportbonden;
3. Overeenkomsten met min. 5 VMBO schoolbesturen;
4. Overeenkomsten met min. 6 lokale organisaties voor sportstimuleringsprojecten.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Sportstimuleringsaanpak via het (VMBO) onderwijs op min. 5 scholen waarbij expliciet activiteiten worden opgezet voor islamitische en hindoestaanse meisjes;
3. Ondersteunen van min. 6 sportstimuleringsinitiatieven, waarvan 3 specifiek op islamitische en hindoestaanse meisjes/ vrouwen zijn gericht.

3. Meting

Nulmeting: per 2006, volgens RSO richtlijnen op gemeentelijk niveau. 0-meting op 5 VMBO projecten en 6 sportstimuleringsprojecten

Cyclus: 2010 eindmeting op gemeentelijk niveau en bij de 5 VMBO projecten en 6 sportstimuleringsprojecten

Totale N (4-23 jaar): 3315

Non-respons: onbekend

Bron: Resultaten monitoring meedoen allochtone jeugd Den Haag

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.	Respons naar etniciteit (absolute aantallen)
Sportdeelname	4-11 jaar	Surinaams	1487 allochtoon
Lid. sportvereniging	12-17 jaar	Antilliaans/Arubaans	1837 autochtoon
Vrijwilligerswerk	18-23 jaar	Turks	
Bewegen (30 min. per dag 7 dagen per week)		Marokkaans	
		Overig niet-westers	
		Overig westers	
	Religie	Autochtoon	
Totale N			3315

4. Uitkomsten

Sportdeelname naar etniciteit, leeftijd en sekse, 2006

Etniciteit	4-11	12-17	18 - 23	totaal 4-23 jaar		
	jaar	jaar	jaar	t	m	v
Nederlands	86	85	71	80	82	78
Totaal niet-westerse allochtonen	*	*	*	*	*	*
<i>Turks</i>	49	53	62	55	68	37
<i>Marokkaans</i>	56	74	63	64	83	47
<i>Surinaams</i>	69	64	59	63	72	58
<i>Antilliaans/Arubaans</i>	77	83	55	64	63	69
<i>Overig niet-westers</i>	68	72	56	64	72	55
Overige westerse allochtonen	*	*	*	*	*	*
Totaal	73	74	64	70	76	63

* Onbekend

Lidmaatschap sportverenigingen van sporters naar etniciteit, leeftijd en sekse, 2006

Etniciteit	4-11	12-17	18 - 23	totaal 4-23 jaar		
	jaar	jaar	jaar	t	m	v
Nederlands	84	81	59	75	79	70
Totaal niet-westerse allochtonen	*	*	*	*	*	*
<i>Turks</i>	60	62	56	59	66	46
<i>Marokkaans</i>	60	51	34	48	64	23
<i>Surinaams</i>	77	58	22	49	66	37
<i>Antilliaans/Arubaans</i>	75	67	67	69	64	81
<i>Overig niet-westers</i>	72	69	42	59	56	64
Overige westerse allochtonen	*	*	*	*	*	*
Totaal	77	72	49	65	70	59

* Onbekend

Percentage sporters dat in de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk heeft verricht (indien 4-11 jaar de ouders) naar etniciteit en leeftijd, 2006

Etniciteit	4-11 jaar	12-17 jaar	18-23 jaar
Autochtoon	31	30	41
Allochtoon	16	24	23
Totaal	*	*	*

* Onbekend

Percentage respondenten dat op 7 dagen per week min. 30 minuten beweegt in de zomer naar etniciteit, 2006

Etniciteit	4-17 jaar
Autochtoon	52
Allochtoon	48
Totaal	53

5. Overige opmerkingen

De aanpak van de gemeente Den Haag richt zich op sterke sportverenigingen die sportactiviteiten kunnen aanbieden aan jongeren in achterstandswijken, samenwerking met centrale partners in de directe omgeving van de jongere en school en wijk/ zelforganisaties. Dit om toeleiding naar de georganiseerde sport mogelijk te maken, specifieke aandacht voor het aanbod te creëren, de toeleiding van met name islamitische meisjes/ vrouwen naar sportactiviteiten te bevorderen, ouders te informeren over het belang en het plezier van sport en hen laten kennismaken met sport.

Gemeente Dordrecht

1. Doelstellingen

1. Toename sportdeelname (buiten schoolverband) van kinderen van allochtone afkomst in groep 7 van het primair onderwijs met 10 procentpunten;
2. Afname van het percentage allochtone jongeren (12-22 jaar) dat nauwelijks aan sport doet met 10 procentpunten;
3. Stijging van het percentage allochtone jongeren (12-22 jaar) dat lid is van een sportvereniging met 5 procentpunten;
4. Samenwerking met min. 3 sportbonden;
5. Overeenkomst met min. 2 voorgezet onderwijsscholen, min. 4 basisscholen, 2 wijkinitiatieven en 5 sportverenigingen/ instanties.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteuning en coördinatie verenigings- en bondsactiviteiten);
2. Sportstimulering via Bureau Sportstimulering en lokale zelforganisaties. Uitvoering van meerdere lokale sportprojecten.

3. Meting

Nulmeting: per 2003, monitor jongeren Dordrecht (12-22 jarigen), kinderen uit groep 7 basisschool, JGZ registratie 2004-2005, allebei de metingen niet volgens RSO richtlijnen
 Cyclus: tussenmeting per 2008, eindmeting 2010 volgens RSO richtlijnen

Totale N: onbekend

Non-respons: onbekend

Bron: Monitor jongeren Dordrecht 2003 en JGZ registratie 2004-2005

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.
Sportdeelname	Kinderen groep 7 basisschool	Surinaams
Lid. sportvereniging	12- 17 jaar 18-22 jaar	Antilliaans / Arubaans Turks Marokkaans Nederlands

4. Uitkomsten

Percentage sportdeelname naar etniciteit en leeftijd, 2003 en 2004-2005

Etniciteit	Kinderen groep 7 basisschool*	12-22 jaar
Autochtoon	79	70**
Allochtoon	55	62**
Surinaams	***	66
Antilliaans / Arubaans	***	59
Turks	***	60
Marokkaans	***	59
Totaal	***	***

* Totaal autochtoon is hier Nederlands en westers allochtonen, allochtoon zijn alle overige groepen

** Onder allochtonen vallen hier westerse- als niet-westerse allochtonen.

*** Onbekend

Percentage lid van een sportvereniging naar etniciteit en leeftijd, 2004-2005

Etniciteit	12-17 jaar	18-22 jaar	totaal 12-22 jaar
Autochtoon	**	**	52
Allochtoon	**	**	32*
Surinaams	**	**	42
Antilliaans / Arubaans	**	**	21
Turks	**	**	24
Marokkaans	**	**	28
Totaal	52	40	47

* Allochtoon is hier westers en niet-westers allochtoon

** Onbekend

5. Overige opmerkingen

Dordrecht richt zich op de pijlers “Kennismaking, Toeleiding en Opvang”. Om de allochtone jeugd te bereiken en *kennis te laten maken* met sport zullen projecten vooral worden gericht op de wijken en scholen waar deze doelgroep(en) het best bereikt kunnen worden. Zoals vermeld worden in samenwerking met de sportbonden, sportverenigingen en sportscholen, indien mogelijk, ook projecten betrokken bij activiteiten op school en in de wijk waardoor een brug geslagen kan worden naar de bestaande georganiseerde sport. De sportprojecten zijn er eveneens op gericht om, in samenwerking met de bonden, het kader van sportverenigingen beter voor te bereiden op de *opvang* van jeugdige, allochtone sporters. Nader onderzoek en afstemming met de bonden zal uit moeten wijzen welke wijken, scholen en verenigingen precies bij de diverse projecten worden betrokken. De ambitie is om, afhankelijk van de grootte van de tak van sport in de gemeente, per tak van sport met één tot drie verenigingen aan de slag te gaan.

Gemeente Eindhoven

1. Doelstellingen

1. Toename sportdeelname van 10 procentpunten;
2. Samenwerking met min. 5 sportbonden;
3. In min. 3 sportgebieden samenwerkingsovereenkomsten met scholen om duale sportdocenten in te zetten;
4. Min. 3 samenwerkingsovereenkomsten met voor het uitvoeren van bewegingsprogramma's voor allochtone jeugd in het bijzonder meisjes.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Inzet van duale sportdocent op basisscholen;
3. Opleiden van allochtone jongeren tot sportleider of verenigingskaderlid;
4. Sport- en bewegingsprogramma's voor allochtone meisjes, vrouwen en jongens;
5. Betrekken lokale organisaties;
6. Per jaar minimaal 5 sportkennismakingsactiviteiten op scholen aanbieden;
7. Twee sportevenementen opzetten per jaar;
8. Als bonden een zorgtraject willen starten zal ondersteuning worden geboden.

3. Meting

Nulmeting: per 2004, volgens RSO richtlijnen

Cyclus: tussenmeting 2008, eindmeting 2010

Totale N (15-85 jaar): 2050

Non-respons: 56%

Bron: Sportparticipatie in Eindhoven, 2000-2004

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.
Sportdeelname	15-85 jaar	Autochtoon
Lid sportvereniging		14-EU landen
		Indonesië en Nieuw Guinea
		Overig westers allochtoon
		Niet-westers allochtoon

4. Uitkomsten

Percentage sportdeelname (doet minstens 1 sport) naar etniciteit, 2004

Etniciteit	totaal 15-85 jaar
Autochtoon	74
14-EU landen	70
Indonesië en Nieuw Guinea	71
Overig westers allochtoon	69
Niet-westers allochtoon	54
Totaal	71

Gemeente Enschede

1. Doelstellingen

1. Toename sportdeelname met 9 procentpunten;
2. Samenwerking met min. 7 sportbonden;
3. Min. 2 sportverenigingen nemen deel aan het zorgtraject;
4. Min. 400 kennismakingslessen met gemiddeld 20 deelnemers;
5. Min. 150 allochtone meisjes nemen deel aan sportstimuleringsactiviteiten.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Eigenstandige activiteiten in samenwerking met school, buurt en zelforganisaties;
3. Opleiden allochtone jeugd tot vrijwillig kader.

3. Meting

Nulmeting: per 2005, met een methode die iets afwijkt van RSO

Cyclus: tussenmeting in 2008, eindmeting in 2010.

Totale N: onbekend

Non-respons: 50%

Bron: Analyse sportdeelname stadspeiling 2005 Meedoen Allochtone Jeugd door Sport

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.
sportdeelname	6-15 jaar	Autochtoon: autochtoon en westers allochtoon
lidmaatschap sportvereniging	16-24 jaar 25-79 jaar	Allochtoon: niet-westers allochtoon

4. Uitkomsten

Percentage sportdeelname naar etniciteit en leeftijd, 2005

Etniciteit	6-15 jaar		16-24 jaar	
	t	t	v	m
Autochtoon	90	89	*	93
Allochtoon	70	83	64	93
Totaal	89	87	*	*

* Onbekend

Percentage sporters lid van een sportvereniging naar etniciteit en leeftijd, 2005

Etniciteit	6-15 jaar	16-24 jaar
Autochtoon	*	*
Allochtoon	41	7
Totaal	68	30

* Onbekend

Gemeente Nijmegen

1. Doelstellingen

1. Toename 4 procentpunten lidmaatschap sportvereniging leerlingen groep 5 t/m 8 basisschool;
2. Toename 4 procentpunten wekelijks sporten en lidmaatschap sportvereniging jeugd (12-23 jaar);
3. Min. 15 scholen en/ of sportverenigingen doen mee aan sportstimuleringsactiviteiten;
4. Samenwerking met min. 5 sportbonden.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Eigenstandige activiteiten, aansluiting op bestaande sportstimuleringsactiviteiten.

3. Meting

Nulmeting: per 2005 (onderzoek sportservice), per 2003 (jeugdmonitor), per 2005 (stadsmonitor)

Cyclus: eindmeting onderzoek sportservice 2007, eindmeting jeugdmonitor per 2007, tussenmeting stadsmonitor 2007, eindmeting stadsmonitor in 2009

Totale N: (onderzoek sportservice 2005, basisschool groep 5 t/m 8) 1940, (jeugdmonitor 2003, 12-17 jaar) 1276, (stadsmonitor 2005, 18-23 jaar) 561

Non-respons: onbekend

Bron: databestand onderzoek sportservice 2005, rapport Jeugdmonitor 2003, rapport Stads- en wijkmonitor 2005

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.
Sportdeelname	Kinderen uit groep 5 t/m 8 basisschool	Surinaams
Lid sportvereniging	12 - 17 jaar 18 - 23 jaar	Antilliaans /Arubaans Turks Marokkaans Overig niet-westers Overig westers Nederlands

4. Uitkomsten

Percentage sportdeelname naar etniciteit en leeftijd, 2003 / 2005

Etniciteit	12 - 17 jaar	18 jaar en ouder
Autochtoon	*	*
Allochtoon	*	*
Surinaams / Antilliaans	*	*
Turks	*	*
Marokkaans	*	*
Overig niet-westers	*	*
Overig westers	*	*
Totaal	70	65

* Onbekend

Percentage lidmaatschap sportvereniging sporters naar etniciteit en leeftijd, 2003/ 2005

Etniciteit	12 - 17 jaar	18 jaar en ouder
Autochtoon	*	*
Allochtoon	37	*
Surinaams	*	*
Antillianen	*	*
Turks	*	*
Marokkaans	*	*
Overig niet-westers	*	*
Overig westers	*	*
Totaal	51	27

* Onbekend

Gemeente Rotterdam

1. Doelstellingen

1. Toename sportdeelname 5% in de 5 deelgemeenten met laagste sportdeelname;
2. Samenwerking met min. 8 sportbonden;
3. Min. 4 onderwijsopvangvoorzieningen met een sportprogramma en aantal schoolsportverenigingen;
4. Min. 5 gebiedsgerichte wijkactieprogramma's ter vergroting sportparticipatie.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Afstemming op reeds bestaande verenigingsondersteuningstrajecten;
3. Aansluiten sportstimuleringsstrajecten op reguliere sportaanbieders;
4. Bevorderen allochtoon kader bij sportverenigingen;
5. Gerichte ondersteuning bij de revitalisatie van voetbal in Rotterdam;
6. Ondersteuning schoolsportverenigingen;
7. Gerichte sportstimulering in 30 wijken.

3. Meting

Nulmeting: per 2005, volgens RSO richtlijnen

Cyclus: tussenmeting 2007, eindmeting per 2009

Totale N (13 - 75 jaar): 2962

Non-respons: 56%

Bron: Rotterdammers en hun vrije tijd 2005

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.
Sportdeelname	13-24 jaar	Surinaams
Lid sportvereniging	25-44 jaar	Antilliaans/ Arubaans
Vrijwilligerswerk	45-64 jaar	Turks
Bewegen	65-75 jaar	Marokkaans
		Kaapverdiaans
		Overige niet-westers
		Overig westers
		Nederlands

4. Uitkomsten

Percentage sportdeelname naar etniciteit en leeftijd, 2005 (afgelezen uit grafiek) (minstens eenmaal per jaar)

Etniciteit	13-24 jaar	totaal alle leeftijden
Autochtoon	85	62*
Allochtoon	69	52*
Totaal	**	59

* Totaal autochtoon is hier Nederlands en westers allochtoon, allochtoon alle overige groepen

** Onbekend

Percentage lid van een sportvereniging, 2005

Etniciteit	totaal alle leeftijden
Autochtoon	*
Allochtoon	*
Totaal	36

* Kan wel worden berekend

5. Overige opmerkingen

Uit het onderzoek Rotterdammers en hun vrije tijd uit 2005 blijkt dat in de deelgemeenten Feijenoord (51), Charlois (53) en Delfshaven (53) en Pernis (48) de sportdeelname het laagst is.

Gemeente Tilburg

1. Doelstellingen

1. Toename 13 procentpunten sportdeelname 6-11 jarigen;
2. Toename 12 procentpunten sportdeelname jongeren;
3. Samenwerking met min. 6 sportbonden;
4. Realisatie min. 7 sportactiviteiten als brugactiviteit.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Zorgtrajecten (ondersteuning verenigingen en bonden);
3. Sportactiviteiten gericht op toeleiding naar georganiseerde vormen van sport (brugfunctie).

3. Meting

Nulmeting: per 2004

Cyclus: tussenmeting 2008, eindmeting 2010

Totale N: 623 (6-11 jaar), 1147 (12-17 jaar)

Non-respons: 29% (6-11 jaar), 18 jaar en ouder onbekend

Bron: Sportdeelname van 6- tot 11 jarigen in Tilburg 2004, Sportdeelname van 12- tot 18-jarigen in Tilburg 2004

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.
Sportdeelname	6-11 jaar	autochtoon
Lid sportvereniging	12-17 jaar	westers allochtoon
Vrijwilligerswerk (GGD onderzoek)		niet-westers allochtoon

4. Uitkomsten

Percentage sportdeelname naar etniciteit, 2004

	6-11 jaar	12 - 17 jaar
Autochtoon	92	89
Westers allochtoon	88	89
Niet-westers allochtoon	72	73
Totaal	87	85

Percentage sporters lid van een sportvereniging naar etniciteit, 2004

	6-11 jaar	12 - 17 jaar
Autochtoon	78	78
Westers allochtoon	70	75
Niet-westers allochtoon	69	63
Totaal	76	75

5. Overige opmerkingen

Voor wat betreft de zorgtrajecten gaat de voorkeur uit in eerste instantie samenwerking te zoeken met het project `Ordeschool Crossroads` in Tilburg. Oriënterende gesprekken met de projectgroep zullen nog plaats moeten vinden. Voor het stimuleren en ontwikkelen van andere/ nieuwe vormen van sport gericht op toeleiding naar de georganiseerde sport zal, waar mogelijk, aansluiting worden gezocht bij het lokaal programma 'Allemaal Tilburgers' en `Buurtsport`. Voor wat betreft Buurtsport zullen succesvolle activiteiten die reeds draaien in eerste instantie in aanmerking komen om uitgebreid te worden.

Gemeente Utrecht

1. Doelstellingen

1. Toename sportdeelname in georganiseerd verband met 3% per jaar in de wijken waar het onder het stedelijke gemiddelde ligt;
2. Samenwerking met min. 8 sportbonden;
3. Min. 15 organisaties worden ondersteund om aanvullend sportaanbod te realiseren.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding, aansluiten op bestaande projecten Sport Scoort! en Enjoy Sports!;
2. Intermediaire rol vervullen bij zorgtrajecten;
3. Eigenstandige activiteiten. 100% activiteiten toegankelijk voor meisjes en 50% exclusief voor meisjes.

3. Meting

Nulmeting: per 2004, 2007

Cyclus: tussenmeting kinderpeiling 2007, jeugdmonitor GGD 2007

Totale N: (kinderen groep 7 basisschool) 1928, (leerlingen voortgezet onderwijs) 724

Non-respons: 17% (Kinderpeiling Sport 2004), onderzoek leerlingen voortgezet onderwijs onbekend

Bron: Kinderpeiling Sport 2004, data onderzoek VMBVO scholieren 2007

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.	Respons naar etniciteit (absolute aantallen)
Sportdeelname	Kinderen groep 7 basisschool	Autochtoon	1161
Lid. Sportvereniging	VMBO scholieren	Allochtoon: westerse en niet westers allochtonen	1487
Gem. aantal uren bewegen per dag		Onbekend	4

4. Uitkomsten

Percentage lidmaatschap sportvereniging naar etniciteit en sekse, 2004/ 2007

Etniciteit	Kinderen uit groep 7 basisschool*			VMBO scholieren		
	m	v	t	m	v	t
Autochtoon	77	77	77	51	28	42
Allochtoon	60	33	47	48	21	35
Totaal	69	57	63	48	22	37

Gemiddeld aantal uur bewegen per dag naar etniciteit en sekse, 2004

Etniciteit	Kinderen uit groep 7 basisschool		
	m	v	t
Autochtoon	1,5	1,3	1,4
Allochtoon	1,6	1,2	1,4
Totaal	1,5	1,2	1,4

Gemeente Zaanstad

1. Doelstellingen

1. Daling met 4 procentpunten van niet-westers allochtone meisjes (12-23 jaar) dat geen sport beoefent;
2. Stijging van 360 allochtone meisjes (12-23 jaar) dat deelneemt aan sportactiviteit;
3. Samenwerking met min. 7 sportbonden.

2. Bijzondere activiteiten

1. Procesbegeleiding (ondersteunen verenigingen en bonden);
2. Eigenstandige activiteiten, project sporthackers, sportactiviteiten door Straathoekwerk, BOS-activiteiten

3. Meting

Nulmeting: per 2006, volgens RSO richtlijnen

Cyclus: eindmeting 2008-2009

Totale N (12-24 jaar): 3075

Non-respons: onbekend

Brond: Jongerenpeiling 2006

Sportparticipatie cat.	Leeftijd cat.	Etniciteit cat.
Percentage niet-sporters	12-24 jaar	Autochtoon
Lid sportvereniging		Westers allochtoon
Bewegen		Niet-westers
vrijwilligerswerk		allochtoon

4. Uitkomsten

Sportdeelname naar etniciteit, leeftijd en sekse (percentages), 2006

Etniciteit	12-17 jaar	18 - 23 jaar	totaal 12-23 jaar		
	t	t	t	m	v
Nederlands	88	80	85	86	85
Niet-westerse allochtonen	79	72	77	88	67
<i>Turks</i>	*	*	*	*	*
<i>Marokkaans</i>	*	*	*	*	*
<i>Surinaams</i>	*	*	*	*	*
<i>Antilliaans/Arubaans</i>	*	*	*	*	*
<i>Overig niet-westers</i>	*	*	*	*	*
Overige westerse allochtonen	77	83	79	84	73
Totaal	86	76	84	86	81

* Onbekend

Percentage niet-sporters naar etniciteit en sekse, 2006

Etniciteit	m	v	t
Autochtoon	15	18	17
Westers allochtoon	15	26	21
Niet-westers allochtoon	13	34	25
Totaal	15	22	19

Lidmaatschap sportverenigingen van sporters naar etniciteit, leeftijd en sekse (percentages)

Etniciteit	12-17 jaar		18 - 23 jaar			totaal 12-23 jaar	
	t	t	t	m	v		
Nederlands	81	56	74	79	69		
Niet-westerse allochtonen	58	46	55	69	39		
<i>Turks</i>	*	*	*	*	*		
<i>Marokkaans</i>	*	*	*	*	*		
<i>Surinaams</i>	*	*	*	*	*		
<i>Antilliaans/ Arubaans</i>	*	*	*	*	*		
<i>Overig niet-westers</i>	*	*	*	*	*		
Overige westerse allochtonen	68	57	65	72	56		
Totaal	76	55	70	76	64		

* Onbekend

Aantal dagen per week min. 1 uur bewegen naar etniciteit en sekse, 2006

Etniciteit	m	v	t
Autochtoon	4,6	4,5	4,6
Westers allochtoon	4,4	4,0	4,2
Niet-westers allochtoon	4,2	3,7	3,9
Totaal	4,5	4,3	4,4